

Megjelen:

hetenként egyszer, Csütörtökön.

A szerkesztő lakása:

„Pestvárosnál“ 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetemnek a kiadó hivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasabos petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kínestári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.

Kiadóhivatal

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Kikinda—pancsovai vasut.

Igazán neveléses, hogy mi mindent nem firkáltak már össze, a „kikinda-pancsovai“ vasuti okmány engedélye ellen.

Most is a „Hon“ 259. számában látott napvilágot „Szerb csatlakozás“ czime alatt egy cikk, melynek minden sorából kútszik az irigység, melyet a sorok írója a cs. kir. szab. államvasuti társaság ellen táplál, vagy helyesebben mondva, kitér a kérdéses cikkből az, hogy a sorok írója, valami titkos spekulans consortiumnak tagja; s mint ilyen felhasználja a „Hon“ hasábjait arra nézve, hogy a mennyire lehet, a közvéleményt lamentális irka-firkával tévutra vezesse. S mi több: még magának Tisza közlekedési miniszter úrnak is leczkét akar tartani. Valjon miért? Csupán azért, mert oly társulatnak adta az építési engedély-okmányt, a mely a cikkíró urnak nem bírja megnyerni magas tetszését. S kiváltképpen azért dühös az „állam vaspálya“ társulatra, mert a főigazgatóság Bécsben székelt és nem Pesten.

Ez ugyan országra szóló argumentum. Ugy látszik, hogy nincs tudomása, a cikkíró urnak arról: hogy a Marchegg—Bécs és Bodenbach pálya, sokkal nagyobb kiterjedésű, mint a Bécs—báziási. E pályák miatt okvetlen szükséges, hogy a főigazgatóság Bécsben székeljen, de nem zárja ki azt sem, hogy e társulatnak Pesten ne legyen szintén állandó igazgatósága. Azt hiszem, hogy arról lesz cikkíró urnak szintén tudomása, hogy fővárosunkban is rendezett be az állam—vasút-társaság igazgatóságát, oly ember vezetésével, a ki nem csak most, de az előbbeni időkben is, oly érzelmeket táplált hazánk iránt (minek számtalanszor fényes bizonyítékát is adta), hogy semmi esetre sem állhatott vagy állhat felette a kérdéses cikk írója.

Továbbá azt panasolja e cikk írója, hogy „akadna elég vállalkozó e vasút építésére garancia nélkül is.“

Ha cikkírónak fentebbi állítása áll, úgy miért nem mozogtak azon vállalkozó urak annak idején. Hiszen hála az égnek két esztendeje, hogy a „kikinda—pancsovai“ vasút ügye számtalanszor előfordult a sajtó útján az országházban a közvélemény előtt.

Az engedmény-okmány kiállítását alkalmával is erősen foglalkozott a sajtó e vasút ügyével — de akkor senki sehonnán sem tett — ajánlatot a garancia nélküli építésre.

Most hogy akadt, egy minden tekintetben kitűnő társulat, ki e pálya építésére vállalkozott, most előáll a Honban egy nagy hazafi és ki alkalmasint a Pest—Zimonyi tervezet pálya consortiummal jó viszonyban áll?! Neki meg a miniszternek és a vállalkozó derék társulatnak és elzengi hazafias aggályait az engedély-okmány felett, s kifakadásában fenyeget mindenkit, aki az általa írott cikkekre nem sokat találna hederíteni.

Igazán, nem is kellene egyéb, mint az: hogy a miniszterek minden irka-firka előtt meghajoljanak és ijedten sietve keressék fel a kérdéses cikk íróját, előtte meghajol van azt kérdezzék tőle, hogy miként méltóztatik parancsolni. Ez volna aztán az igazi nemzetgazdászati.

Tudjuk azt jól, hogy a pályák építésénél, minden legkisebbre kiterjed a közlekedési ministerium figyelme. Itt sem dobták könnyelműen oda, az állam—vaspálya társaság számára az engedély-okmányt. A miniszter megtette kötelességét — a törvényjavaslat a ház asztalán fekszik, s elfogadásra vár. Ott ha felelni kell — tudni fogja kötelességét, de hogy cikkíró feddésit mosolylyal fogja illetni, azért azt hisszük maga cikkíró sem fog nehezelti reá.

A jó akaratu figyelmeztetést megköszöni, s ha jónak látja, követi is. De

a személye és hazafisága ellen intézett támadást, jól teszi ha megveti.

Tisza miniszter úr minden intézkedésével, melyet e pálya érdekében tett, megmutatta azt: hogy ez elemi csapásoktól annyira sujtott megye inszégeseinek sorsát szíven viseli. Mutatja azon gyors eljárása, melylyel e pálya létrehozásával eljár. De eltérve ettől, tekintetbe vette az országra nézve is e pálya fontosságát.

Nem akarja a miniszter úr, az ország terheit ujjakkal szaporítani s nem is kíván olyasmint, mi az ország kárával történhetnék, mert e pálya fontossága alapján bizton hiszi, hogy az országgyűlés által megszavazandó kamatbiztosítás, a legrosszabb esetben is, említést sem érdemlő öszveggel venné igénybe az ország pénzeréjét, és ha ezen nem remélt eset beállna, azt hiszi, hogy más uton oly értékek és oly megadóható tárgyak jöhetnek létre, melyek által a néhány ezerre tehető öszveg — busásan kárpótolva lehetne, és hiány nélkül az előlegezett öszveg ismét befolyhatna az állampénztárba.

Mi nyugodtan várjuk e napot, melyen e vasut ügye az országházban tárgyalatni fog. Mert képviselőink is igen jól tudják, hogy e nemzetközi vonal kiépítése reánk nézve életkérdés, és hogy mindenki jogos igényt tarthat, a közös javadalmaiban oly mértékben részesülhetni, mint a mily mértékben azok előteremtéséhez járult.

Ennyit tudomásul.

Jószándéku szó

Torontál belvizet lecsapolásának előmozdítására. *)

Mily fontos ügy a megye vízszabályozása, azt nemcsak kormányunk, törvényhozásunk és magántársulatoknak ez érdemben fogantatott szabályszerű terveze, de maga az eddigi szabályozatlanság okozta nagy terményvesztéseinek milliókra menő értéke, a közgazdászati apadás, a megye kereskedésének súlyosdése és mind ezek miatt a több nemű szellemi és anyagi gyarapodásra fordítani kellett beruházásoknak sajnálatos elmaradása eléggé igazolják.

Hogy elérkezett az idő, miszerint ezen még évekig nagy termékenységet felmutatni képes megye, e hanyagságból származó betegségtől gyökeresen orvosoltassék, aziránt fent és lent szintén nincs kétség. Aminthogy kormány és magánosok ösztönszerű érdeke folytán ki is tűzettek — istennek hála — immár a módok, melyek szerint jövőben megynének, vele az országnak számokban ki nem fejezhető veszteséget okozott vízkárok, valahára meggátolva legyenek.

Mivel a folyamatba vett módokat részemről olyanoknak látom, hogy utánok az eredmény évek multával lesz tapasztalható; de mivel tartok tőle, hogy egy nem várt túlnedves évszak, a mult bajt csak ismételné, anélkül: a megindult szabályozási művelet oahjott befejezéséhez jutott volna; egyik tartozó kötelességemnek éreztem ezen ügy fontosságához — bár hivallanul — igénytelen véleményemet az érdeklettek figyelmébe következőkben ajánlani.

Azt tudni fogja a közönség hogy a Tisza és Maros szabályozási társulat f. é. ápril 11-én a kormánybiztos közreműködésével Nagy—Kikindán egy tekintélyes számban érdeklődők hozzájárultával elhatározta: hogy a termékeny téreket elborító belvizet szabályozását életbeléptetni fogja, mely nagyhorderejű határozatnak keresztülvitelére a társulat vezénylő igazgatóságát a szükségelt pénzkölcsön kötésre fel is hatalmazta. És miként tudva van, e kölcsön a felállítatni határozottat zsilipek

*) Kérelmének szívesen engedünk tért. Szerk.

földmunkák s. t. eff. keresztül vitelére és részben az előmunkálatok megtétele végett immár folyóvá tetteit.

Nem szükség mondanom hogy ez időszert a legtermékenyebb beruházásokra fordított pénzkölcsön miveletek mily áldozat és nehezséggel eszközölhetők.

Nagyonis érdekében áll tehát a vállalkozónak ily áldozatot részére minél mérsékeltebbé tenni, aminthogy érdekében van igenis másrészt, hogy ezen megindított üdvös vállalat hasznos befejezéséből folyó gyümölcsnek minél rövidebb idő alatt örvendhessen. Szerény nézetem szerint e két cél igen meg lenne könnyítve az által, ha az érdeklött városok és falvak lakói tetteg járulnának a földmunkálatok teljesítéséhez, mennyiben a rendelkezésükre álló kézi erővel határaik mentében létesítendő szabályozási földmunkát birtok arányhoz képest, míg a jelen kedvező öszvi évszak alatt maguk végezhetnék.

Mi következnek ebből? Az, hogy a végzett munkák, melyre az érdeklött vidéki földművesek vállalkozni hajlandók, mielőbb be lennének fejezve, másrészt az alantabb fekvő földbirtokosok megovatnának a félelemtől, hogy a mult évekhez hasonló lépcsapadékok beálltával a vidéket szabályozatlan találandja; következnek az: hogy minden ily földmunkát az érdeklettek maguk erejével teljesítvén, annak értékeig magas kamatu kölcsönre szükség nem lenne; amint következnek: hogy a nép jelenleg a kedvező ösz folytatn befejezett mezei munkák által a rendelkezésre álló kézierőt, azon erőt t. i. mely különben öt hónapon át értéktelen elfecserlődnek a nemzetgazdászati kárára, itt a közgazdászati javára lehetne értékesíteni.

Szintén hallom az ellenvetők okait: hogy e cél minden közbeegyeledés nélkül el lenne érhető, mennyiben szabadságában állván a lakosságnak ily munkát a technikai testületől megindított irányban tetszés szerint bármikor vállalhatni, és parlagon heverő erejét a kiszabott díjak arányában értékesíteni.

Ezen okot szabadsági szempontból megtámadni nem, czélszerűségi nézetből igenis lehet. Tudjuk hogy a zordonabb időkben népünk legörömestebb vállalkozik oly munkára, mely lakához közel esvén a kedvezőtlen időjárás beálltával szokott kényelmét feltalálhatja. Hogy mily nehézséggel van összekötve, ennek tudatával már most, ha a munkások különben is változás alá eső évszakban midőn a közlelebbi 24 óra a dolognak ha végképeni beszüntetésére nem, de tetemes nehezítésére befolyhat; ily viszonyok közt mondom a dolgos népet 4—6 mértföldnyi távolban házhelyétől foglalkoztatni, azt avatottakra bízom.

Tulajdonkép e jószándéku javallatot ki fogja pártolásra méltatni, hol fog annak hasznossága beismertetni? Nem tudom. De hogy az, viszonyaink és égető szükségünkben támadt nézet, az az utóbbi 2 éven tapasztalt nagy vízkárok után bátran állíthatom, mert a 30-as években ehhez hasonló természetű közerővel felállítani lehetett ama, nagy horderővel bíró és valóban nagyszerű gátokat, mely megyénk, legtermékenyebb vidékét a Tisza előlítésétől nemcsak megvédte, de a culturának meg is hódította, úgy nem látom át, miért nem volna lehetséges közvetlen oly határban, melyet a szabályozási művelet különben érint, ily nagyjelentőségű vállalathoz a földműveseket, jelenben parlagon heverő erejüknek gyümölcsötletésére megnyerni. Azért e részben először is:

Az érdeklött község előjárósága vagy tanács és lakosságához fordulok, amennyiben azoknál e vélemény visszhangra találna, érdekében minden hosszadalmas tanácskozást mellőzve, a dolog lényegét tartanak szem előtt, minők: a szabályozás gyors valóstítása, ennek életadó pénz-

kölcsön mérséklése, és a mutatkozó kedvező évszakban pangásra kárhözottatott kézierők értékesítése; mind azt figyelembe vévén, tömegesen járulnának a szabályozási vezető társulatnak igazgatóságához eme szándékuk feltárással: hogy határaikban a szabályozási földmunkálatokat létesítet oahjtván, e célra rendelkezésekre álló kézimunkájok gyümölcsötletéséhez tért nyerjenek.

Fel nem tehető, hogy bármely hazafias testület, egy ily közérdeku szándékot mellőzni, a közgazdászatra különben elvezett munkát értéktelen hagyni és végre ily közhasznu vállalatnak gyors életet adni ne tartaná szent kötelességének, amint a vállalkozni kívánó ily községek a közházat mélyen érdeklő ügyének és életbe léptetésében ne támogatják, még akkor is, ha a kérelmezők határában a kellő mérnöki előmunkálatok netán hiányoznának, ezen segitendő: mivelna természetesh, mintha az érdeklött társulat a szükségelt mérnöki erőt szaporítván, az ekkint igényelt előmunkálatoknak megtételét kérségtelenül hazafias kötelességének ismerné. Fordulok továbbá Torontálmegye hatóságához, hogy kitelhető erélyével odahatni törekedjék: miszerint a még szellemgyámság alatt levő megyei községek — mennyiben e javallat czélszerűsége beismerve lenne, annak fogantatására vállalkozni ne késnének; egy-szersmind alantas közégeit utasítván, hogy a hatáskörükbe eső lakosságot az ügynek megnyerni szorgoskodjanak végre és mindenek felett.

Fordulok azon testületekhez és hazafiaságról, mint népszerűtetőkről ösmert egyházi hatóságokhoz, kik az érdeklő községekkel érintkezésbe állván, rendelkezésök, hivatások és hazafias érzetüknel fogva oda fognak hatni, hogy a gyakorlati életből merített, a czélszerűség szempontjából indokolt és szükségeltől követelt szabályozási vállalat iránt a vonalba eső helységekben minél több figyelmet gerjesztetni, az érdeklődést nevelni és egyáltalán odahatni fognak: miszerint ezen országunk boldogíthatására irányult vízépítkezési mű, a fent röviden vázolt felkarolás által mihamarább megoldást nyerhessen; mit az ismert jelmonddal: „bis dat qui cito dat“—tal legbiztosabban elérni hiszek. Minthogy az ekkint, javallatba hozott erőnek gyümölcsötletéséhez a jelen beállott kedvező idő igen alkalmas, melynek tartósága azonban számítási hatalmunkat túlszárnyalja, mi természetesh, minthogy annak életbeléptetését misem veszélyeztetné inkább a késedelmeskedésnél. Miért is az érdekletteknek minél kevesebb tanácskozást, de annál több cselekvést ajánlani látok szükségesnek.

Az ekkint nyilvánuló entevékenységen és bizalmon nyugvó sikerült vállalat az, mely igazolja a régi de igaz mondatot hogy: „segits magadon, az Isten is ugy segitend.“ Mely ország a politikai és társadalmi téren ezt érvényesíteni tudja, annak van tekintélye, van hitele és van jövője. Kövessük.

N.—Szt.—Miklóson, 1872. november-havában.

Bartok János.

Báró Majthényi László kir. biztos a következő levelet küldte szét a hatóságokhoz:

„Az 1868. évi augusztushó 10-én kibocsátott legfelsőbb rendelet minden téves magyarázhatóság kizárásával megállapítja a gör. kel. szerb egyházközségek alakulási és működési szervezetével együtt azoknak jog- és kötelemség működése, megalakulása óta hosszu sorát képezi a kötelemség mulasztásával váltakozó jogkör-áthágásnak, melyet illetéktelen tárgyalások alapján hozott határozatok alkotásával elkövetett.

Ennélfogva ezen testületet mai naptól fogva azon indokból is felosztatottak kellett nyilván-

nitanom, mert a hivatolt rendelet 19. §-ában foglalt szabvány figyelemmel kivül hagyásával ezen testület működésének törvényszerű alapját amugy is elvesztette.

A hasontermészeti testületek között biztos tudomásom szerint többen is vannak, melyeknek eljárása, sőt létezési alapja a főnebb körvonalozott szempontokból alaposan kifogásolható, s ennél fogva azok hasonló eljárás alá vehetők volna.

Ha mind a mellett a felosztási rendszabályoknak, egyelőre csak az itteni gör. kel. szerb egyház községi testület irányában való alkalmazására szorítkozom, azt azon reményben teszem, hogy az e példán okuló többi egyház-községek mulasztásait pótolva, jogkörük korlátait gondosan szem előtt tartva, e nagy mérvben elharapódzott féktelenség korlátozására elkerülhetlen eme kényszereljárást mellőzhetővé teendik. Intézkedés történt, hogy az egyház-községek ez irányban illetékes uton figyelmessé tessék.

Ennek kapcsán hivatalos tisztelettel arra van szerencsém megkérni, hogy a gör. keleti szerb egyház-községek működésének ellenőrzése iránt intézkedni, s engem az esetleg észlelhető kötelemmulasztás, vagy hatáskörhátság cselekvéséről értesíteni mellőztassék. — Ujvidéken 1872. évi októberhó 30-án báró Majthényi László s. k.

Jegyzőkönyve

a Temes-Béga-völgyi vízszabályozási társulat 1872. évi október hó 27-én Temesvárott tartott rendes közgyűlésének.

Báró Liphay Béla elnöke alatt jelen voltak: Gróf Szapary István kormánybiztos, Bodoky Lajos miniszter főmérnök, Képesy József kir. főmérnök, báró Nikolics János, Damaskin János, Hajnik János, Nikolics Sándor, Gradl Zsigmond, b. Liphay Antal, Gyertyánfy László, Dániel Pál, báró Podmaniczky Armin, herceg Turn-Taxis, Weigl József, Szöllösy Ernő, Kovács Agoston, László Miklós, Fehér Sándor, Heinrich Nándor, Fritsch András, Petrik József, Vogl István, Babits József, Péch József, Remesch mérnök, Weisz Oszkár és Lutsch János, B.-Szt.-György község: Mavimovits Teodor, Udin község: Wernek Ferenc és Friedrich Ferenc, Jabuka község: Schneider Mátyás, Karlsdorf: Bernhard Péter, Glogon: Oknyan Jozsim, Szárcsa község: Raniszav Arkadia, Tolvádia: Stanomir Vasa, Wlajkovátz: Wirtha Sava, Buka: Bluzsencz Katará, Szeesany: Hesz Miklós, Német-Szárcsa: Szögényi Imre, Kádár: Oboits Miklós, Duboz: Oberknezevits László, Szeesany: Novakovic Ferenc és Mixich György, H.-Neuzina: Meng József, Szárcsa: Gaál József, Köveres: Popovits-Kanak, Gyulai Lajos, Wlajkovacz: Wekerle Pál, Gaál: Finke Károly és Korb Adám, Moravicza-Fény községe: Wagner Mátyás és Delbert Jakab, Zichyfalva: Halfer Adám, Győr: Buza Szana, Tógyér: Szemánky Dimitrie, Kanak: Argonas István, Duschánfalva: Szel Sándor és Szakos Sándor, M.-Ittebe: Malimok Maxa, Kádár: Fekete Fe-

rencz, Albrechtstor: Klement Ferencz, Csávos: Miklós Jova, Gaál: Schiller Miklós, Tógyér: Rieger Antal, Zichyfalva: Engels Péter, Boda: Schneider Ignác, Alibunár község képviselőit, Madics István társulati igazgató, Menczer Rezső társulati főmérnök és végre Mokry István mint jegyző.

1. Az elnök megnyitván az ülést, üdvözi a közlekedési miniszterium képviselőjét, Bodoky Lajos miniszter főmérnök személyében, valamint a nagy számban egybegyűlt érdekeltséget, és jelenti, hogy az általános szabályozási tervek a közlekedési miniszteriumtól visszaérkezvén, a mai közgyűlésben tárgyalatni fognak. — ezek után áttérvén a napirendre, előterjeszti a központi választmány írásbeli jelentését:

mely szakaszonként tárgyalatni rendeltetik.

2. A véglegesen megerősített és a jövő-hagyási záradékkal ellátott alapszabályok, miután azok már az összes érdekelteknek nyomtatásban megküldettek; felolvastaknak tekintetnek.

3. Miután a társulati igazgatóság jelentéséből az tűnik ki, hogy a folyó év tavaszán eszközölt ártérfejlés alkalmával a kiküldött bizottságok eljárása sok helyütt hiányos volt, de másrészt az érdekeltek községek és birtokok közül is számosan a bevallást lelkimeretlenül teljesítették, vagy egészen megtagadták; ennél fogva:

utasítatik a központi választmány, hogy a hiányos felvételek helyesbítését saját községi által hivatalból eszközöltesse, a társulati érdekeltek pedig felkértenek a maguk körében oda hatni, hogy az önkéntes bevallást megtagadó, avagy hiányosan teljesített községi vagy magánérdekeltek ezen eljárás elzárójáról kellően felvilágosítsa, azt utólagosan és a legnagyobb lelkimeretességgel teljesítsék, a központi választmány pedig felhatalmaztatik, hogy a szükséghez képest a részletes avagy az általános lejtésmért elrendelvény, azt műszaki községi által teljesíttesse.

4. A központi választmány azon jelentése, miszerint a magas kormány hat havi visszafizetési határidő mellett folyó év június havában 20,000 frt., jelen október hóban pedig 130,000 frt., összesen tehát 150,000 frt-nyi előleget a helybeli adóhivatalnál a társulat részére folyóvá tett;

kellemes tudomásul, vétetik és a magas kormánynak ezen szives támogatásáért felíratilag köszönet szavaztatik.

5. Előterjesztik továbbá, hogy a folyó évi május hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlés által elfogadott és végrehajtatni rendelt előleges munkálatok, a központi választmány határozatából saját részben megindítani rendeltetvén, a kormánytól nyert 20,000 frt. előleg e célból I. III. és IV. szakaszok között 5000 frtos részletekben kiosztott, miután azonban csak az első szakasz kezdte meg Cse-nejnél a töltések építését, míg a többi szakaszban, állítólagos munkáshány miatt, munkálat nem történt. — a központi választmány előnyösebbnek vélte annak vállalat utján leendő kiadását, mely e célból folyó évi július hó

31-kére az árlejtést kitzte, és Medl Hermann és társai vállalkozókkal, kik az összes kért munkálatokat 12 és fél százalék árelengedéssel átvállalták, a vállalati szerződést jogérvényesen megkötötte.

A központi választmány ezen intézkedése jóváhagyatik, és a bemutatott vállalati szerződés megerősítettik, tekintettel azonban azon körülményre, hogy a vállalkozók folyó évi szeptember hó 4-től a mai napig csak 16,720 köböllet végeztek el, pedig hogy az összes kiadott munka a kitűzött határidőre bevégeztessék, minden egyes munkahónaphan legkevesebb 42,000 köböllet kellene elkészítenők, nehogy ezen mulasztásból a társulatra tetemes károk háromljanak, a jövőre nézve a teljesítendő havimunka összege a munkahónapokban 48,000 köböl földmozgásban megállapították és a központi választmány oda utasítatik, hogy a fentebb meghatározott munkát megkezdésére a vállalkozókat felhívják, és a mennyiben azok ezen felhívásnak eleget nem tennének, ellenökben a szerződés 6. és 12-ik pontja értelmében a legszigorubbán járjon el.

Végre ugyancsak a középponti választmány felügyelni tartozik, hogy a fizetések mindenkor a teljesített nehezebb munka arányában eszközöltessek.

6. A központi választmány azon jelentése, miszerint a munkálatok megindításával egyidejűleg a titkári és a szakaszmérnöki állomásokat választás utján betöltötte és hogy az összes hivatalnokok fizetését véglegesen megállapította;

helyeslőleg tudomásul vétetik.

7. Felolvastatik a közlekedési miniszteriumnak folyó évi október hó 7-én 11,721-ik szám alatt kelt és az általános tervek helybenhagyását tárgyaló leirata; mielőtt azonban ezen leirat részletes tárgyalása megkezdtenék, Fehér Sándor társulati tag egy indítvánnyal lép elő, ugyanis: hogy a végleges határozat meghozatala előtt, a bemutatott tervek előbb egy külföldi szakértő által felülvizsgáltassanak;

mely indítvány az elnök által szavazásra bocsátatván, 106 szavazattal 67 szavazat ellenében eljett.

8. Következett a fent említett miniszteri leirat részletes tárgyalása, melynek egyes szakaszaira nézve a következő határozatok hoztak:

1. A Beregszó és Ó-Béga szabályozására vonatkozó tervezet a miniszteri leiratban kitüntetett méretek és közelebbi meghatározásokkal elfogadtatik.

2. Hasonlag elfogadja a közgyűlés a miniszteri leirat értelmében a Temes folyó szabályozási tervezetét, egyidejűleg azonban, miután a csákovai mellékek elzárásával a saághi vasúti hidnak meghosszabbítása és a hajózási szempontjából a legnagyobb vízszin felett 10 lábára való felemelése elrendeltetett, ebből az következik, hogy a Temesnek ezen része is hajózással fog felhasználtatni, és miután minden hajózási folyamoknál a meder szabályozását az állam eszközöli, ennél fogva a temesi összes átvágások költségeinek átvállal-

lása a közlekedési miniszteriumnál felíratilag kérelmezendő.

3. A Temesina minden észrevétel nélkül elfogadtatik.

4. A Súrany-patak beömlésénél a tervek szerint egy 6' szabad nyílású zsilip lenne alkalmazandó, amennyiben azonban a patak vezértöltésekkel való ellátása kevesebb költséggel volna egybekötve, a tervezett zsilip felépítését mellőzni lehetne, mely célból a társulati főmérnök az alternatív tervek és költségvetés elkészítésére utasítatik.

5. A Pogánis folyó szabályozása a tervek szerint Szatumiknál venné kezdetét, de miután a bevallott árterület oly csekély, hogy azt a szabályozás költségeivel arányban hozni nem lehet, egyelőre ezen folyó szabályozása függőben tartatik, és csak a torkolat-tól felfelé fog vezértöltésekkel ellátatni oly magasságig, hogy árville a Temes völgyébe át ne csaphasson.

6. Az Ó-Birdánál Gilától Tógyérig tervezett átvágások szükségese egyelőre fen nem forog, amennyiben a természetes meder elegendő esettel bír, és az árvereket mindenkor biztosan levezetni képes, — a tervezet egyéb részeiben elfogadtatik.

7. A Berzava felső vonalán a bevallott árterület szintén nem áll arányban a szabályozás költségeivel, amiért itt és Dentától felfelé a bemutatott tervek végrehajtása egyelőre függőben tartandó és csak a Szent-György s Szulja, valamint a Dentánál kiszakadó erek lesznek eltöltendő.

Az alsó vonal szabályozására vonatkozó tervezet a miniszteri leirat értelmében elfogadtatik és a jobbparti töltések kijebb helyezése elrendeltetik.

8. A Terézia-csatornának a Berzavától terbe vett elválasztása és Udning való meghosszabbítása egyelőre a miniszteri rendelet értelmében elmaradhat ugyan, amennyiben azonban a tapasztalat azt mutatná, hogy a temesi alsó átvágások kiáratása, valamint a Berzava, Terézia-csatorna és a többi kisebb patakok tervszerű szabályozása után a Berzava alsó medre az egyesített vizeket levezetni nem volna képes, a Terézia-csatornának a Berzavától elválasztása és Udning való meghosszabbítása iránt a mérnökség javaslatát megtenni köteles leend.

Végre a miniszteri leiratnak azon része, mely az alibunár és az ilancsai mocsarak kiszáritása és szárazon tartására vonatkozik, minden észrevétel nélkül elfogadtatik.

9. Befejeztetvén a részletes tárgyalások: a bemutatott általános szabályozási tervek a 8-ik pont alatt tett módosításokkal, valamint azok költségvetése a miniszteri leiratban foglalt helyesbítéssel véglegesen elfogadtatnak.

10. A folyó évi május hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlés által a központi választmány a társulati nagyobb kölcsön megkötésére felhatalmaztatván, az elnök jelenti, hogy ezen kölcsön megkötése iránt a kilátások ma felette kedvezőtlenek, miután az ajánlattevő belöldi intézetek közül a magyar földhitel-részvénytársulat zálogleveleit elárusítani nem

TÁRCZA

Az örvény alatt.

„Oly tiszta szív nincs, mely fel lenne hatalmasa, más szívről ítéletet hozni.”

I.

Estéli nyolcz óra volt. A nap leáldozott, végsugárai vakító fény-oszlopként futtak végig a tenger rengő hullámain.

A kikötőben állomásozott hadihajó is megadta a jel-lövést arra, hogy a kikötő bezárassék. A lövést viszonzásul Velence összes harangjainak hangja követte, mely az esti Ave Máriára szokta összehívni a jámbor lakosokat.

Sokáig merengtem az ablakban, hallgatva a sájkások gyönyörű baritonhangját, melyet késő éjeken át oly sokszor lehet hallani a lagunák felett és a tenger csendes felületén.

Ablakom alatt nyilsebességgel sikamlottak el a gondolák. Ez est legszebbike volt Velence tavaszi estéinek. A tenger csendes volt, az égen tiszta fényben ragyogtak a csillagok, nem látszott egy felhőseke sem. — Magam is egy gondolába szállottam. Evezősöm a szálloda állandó régi gondolása volt. Helyet foglalva a feketére festett gondolában, néhány könnyű fordulattal nyilsebességgel evezett emberem a kikötőt át a nyílt tengerre ki. Itt a gondolák nagy sebességgel haladnak el egymás mellett, minden egyes gondolának ormán egy színes lámpa volt, mik a tengeren a távolban úgy néztek ki, mint valami játszó bolygó tüzek.

Azt mondják: „Itt nyílt a tenger találkozoja a szerelemnek, itt a nők szemében nemesebb tűz ragyog. Suttogó beszédekben több az olvasztó erő, szóval: itt más a szív, más a szerelem.”

Már néhány órája lehetett, hogy gondolánk a habokon lebegett, én egészen elmerültem gondolataimmal a messzeségbe. Álmodozva a szebb időről s szerelemlől.

— Ünnek, úgy látszik, tetszik a kirándulás uram! — szakította félbe a hallgatást öreg gondolierem, ki 75 éve daczára is nyilsebességgel haladt gondolájával a víz felületén.

Igen, öreg! én magamon kívül vagyok, e látvány oly költőien szép!..

— Rég idők már uram, Velencében?

— Mintegy nyolcz nap óta.

— Sokáig szándékozik még itt maradni?

— Néhány hóig, öreg. Miért?

— Reményem, ezentúl is igénybe veszi gondolámat az esteli kirándulásoknál.

— Mindenesetre. Nem fordulánk a „Giorgio”-sziget felé?

— Isten mentsen! — mondá komolyan az öreg Paulo.

— Talán veszélyes az oda való evezés?

— Több a veszélynél, bizonyos halál, ha az örvény elkapja gondolám. Nem hallott ön semmit a városban beszélni a Giorgio-örvényről?

— Most hallom először.

— Csodálom, mondá sohajta az öreg.

— Valami szomorú története van talán e helynek?

— Igen sok mindenfélét beszélnek ez örvényről az emberek. Ha nem lesz unalmas, elmondom önnek, uram.

— Igen megköszönöm szíveseséged, jó öreg Paulo az evezőt felszedte. A szél lassan kezdett fujdogálni, s a gondolát ide-oda mozgatta a tenger felületén. Az öreg a következőket beszélte el:

Élt Velencében egy doge, neve Pietro Grimani volt. Sok szépet és jót mond róla a történelem.

A dogenak egyetlen leánya volt Leona, gyönyörű madonnája az istenségnek. Erényben, hazaszeretben egyiránt gazdag, bájos hölgy... a kit szeretett és imádozott minden, de a ki senkit sem szeretett széles e világon.

Ugy fájt a szíve mindenkinek mikor őt látta; egy sohaj szállt le ajkairól, e gondolat szárnyain: „Ily szép alak lélek nélkül, szív, szerelem nélkül...”

Atyja, az őz Grimani is sokat aggódott miatta; órákig elgondolkodott szobájában, szemével folytonosan egy pontra merengve; ekkor úgy nézet ki, mint az élő bánat, mint a sir-szobor a rég alvók portlodozó hantján. Sokáig gondolkodott: mindig ez eszme foglalkodtatta agyát, hogy mint lehetne Leonát kiragadni az élőhalott állapotból? hogy adhatna bele szívet, mely érezzen és melegsítsen mást is, önmagát is? miként értesse meg vele, hogy ő az utolsó virág a Grimani család hervadó fáján? ha ő nem hoz gyümölcsöt, kidől az, s dőlével lezúzza a régi ősök halmairól a kegyelet-ültette nefejejtéseket s betemeti mind a sirba, mintha soha sem is élték volna.

Sokszor előhozta e fájó gondolatot Leonának, könyezett is hozzá mindannyiszor; de a leány vagy nem értett abból semmit, s hallgatott mint az ő üregek márványa, vagy átértette azt, s akkor még jobban elhalványult,

kirebent atyja elől, és napokig nem mutatta magát sehoh senkinek.

Az öreg mindinkább roskadozott, közeledt végső nyughelye felé... A lány mindig szomorubb lett, — és folyvást megfejthellen talány maradt mindenki előtt... Grimani látta már sirját a távol ködében, nem bánta azt, csak azt látta volna, hogy Leona meggyógyult, hogy szíve van, hogy szeret már valahára valakit. Nem akarta úgy itt hagyni a földet, hogy ne tudja, lesz-e, marad-e itt valaki, a ki az ő nevét hordja; érdemes lesz-e, hogy a tulvilágból ide tekintsen sarjaira olykor olykor.

Egy napon magához hívatta leányát, úgy érezte, hogy már nem sokáig élhet. Megfogva Leona lágy kezét remegő ujjával, nyitott szemekkel, merevült ajakkal bámult reá egy ideig. Majd mosolygni igyekezett, s hosszas szünet után e néhány szót rebegte hozzá:

— Te az én kedves leányom vagy, ugy-e Leona?

— Hivatál atyám, — mondá a hölgy csendes, hideg hangon, — várom parancsodat, kegyelmes atyám!

— Te nem tehetsz arról, hogy oly hideg vagy, ugy-e gyermekem? Ha neked melegebb szíved volna, nem vártál volna arra, hogy hivassalak, magad is megnéztél volna atyádat, ugy-e? Eljöttél volna, hogy megvigasztalj öreg napjaimban. Szegény gyermek! te is szenvedsz, te is beteg vagy, ugy-e, mint én!

— Nem vagyok, atyám!

— Nem vagy... oh! mond még egyszer. Meggyógyultál, van már szíved? és férjhez mégysz legjobb barátom fiahoz Ziano Giuseppe-hoz?

— Nem, atyám!

Az öreg szempillái e szóra lehullottak, ajka eláesett, csak nehéz hörgése mutatta, hogy él még.

A mellette álló orvos egy részről a beteget igyekvők eszméletre hozni, más részről Leonának esdett, hogy igérje meg legalább, hogy megteendő atyja kívánságát; mert ezzel sokat könnyítend atyja szenvedésén, s végperceit boldoggá teend.

De a leány szilárd maradt, s ennyit válaszolt csak.

— Ha orvos úr nélkül nem bír segíteni, ha Isten magához kívánja atyámat, imádkozom érte. De hogy ily szent pillanatban igérjek valamit, s azt meg ne tartsam, azt nem teend soha.

Grimani felpillantott újra, s arcvonásai haragos kifejezést nyertek. — Kezeit magasba

emelte, ajkai lassan mozogtak, úgy tetszett, mintha meg akarta volna átkozni leányát.

Leona oda térdelt eleje, s megfogta a görcsösen összeszorult kezeit, melyek talán épen átokra valának emelve. Lassu ellágyult hangon ezeket mondá:

— Ne átkozz el atyám; ugy is el vagyok már átkozva. Nem vagyok én élő-halott, van nekem is szívem, virágzik is abban a szerelem rózsája. De titokban, mint a harmathullás, s elrejtve mélyem, mint a gyöngy a tengerben. Azért voltam én oly hideg, azért hittetek: hogy nincs szívem, mert a kit én imádozok, arra ti csak gúnymosolytal tekintetek volna. Ezt nem mondtam volna meg soha, együtt haltam volna meg titkommal. De lásd, mert szeretlek, atyám, s nem átkodát, hanem áldásodat kívánom arra, hogy birjam békén tűrni sorsomat, s ne csüggedjek el, tisztán várjam az órát, mely ő velem egyesít a sirban, ő velem, a kin kívül soha sem szerettek, sem itt, sem a más világon.

— Beszélj, beszélj édes leányom, — dagog az őz, szemében az ifjúság öröme lobogott fel, s arczán a gyönyörök értezt festé le az újra éledés pirosló virágait. — Beszélj, beszélj édes Leonám!

— Szeretek atyám, ez fáj nekem; a kit szeretek, ez fáj nekem! Ne kívánd, hogy beszéljek; oh! ne kívánd! Kérni találnék tőled valamit, talán nagyon sokat, és te újra neheztelnél reám, s e miatt nehéz beteg lennél ismét. Hagyj engem szomorkodni, s örülj te az életemnek.

— Nem gyermekem, nem! Neked nem szabad többé szomorkodnod... te egy szavaddal, hogy van szíved, hallottaimból támasztottál fel... nekem is kell egy szavat adnom neked, a mely által te is boldoggá légy. Mondk, ki az, a kit szeretsz, és én előre adom atyai áldásomat: „Igyetek egymáséi!”

Leona felugrott térdeiről, az öreg nyakába esett, össze vissza csókolta annak minden őz hajszálát, kezeit, ajkait, szemét; azután dalolt, táncolt örömeiben, mintha ujja született volna. Végre ráborult atyja kebelére, s csendes mosolygással odasugta neki a nevet:

— Öreg jó gondolásunk fia — Giuliano!

— Édes jó uram, — mondá gondolierem, mialatt szeméből pár tiszta könyet törölt ki, — engedje meg, hogy kisíriam magamat: ha rá gondolok, szegény Giuliano fiamra, azt hiszem, hogy a szívem mindjárt megszakad. Oh! bár vége volna a sok szenvedésnek, a mit már éltelben át kellett élnem.

(Folytatás következik.)

képes, a bécsi földhitel-intézet ellenben a bekelezésre alkalmatlan realitásra zálogleveleket ki nem bocsáthat, és 84 százalék lezártással községi kölcsön leveleket ajánl, előbb azonban mindkét intézet az árterület pontos feltételét és pontos telekkönyvezését eszközöltetni kívánja; — a külföldi pénzintézetek pedig csak ezüst kölcsönöket kötnek, minél fogva azon kérdést intézi a közgyűléshez, hogy az esetre, ha előnyös feltételek mellett papír kölcsönt kötni nem lehetne, felhatalmazatik-e a központi választmány a kölcsönök ezüstbeni megkötésére? mire határozatot:

hogy a kölcsön csak papírosban köthető meg és a központi választmány mellé a közgyűlés kebeléből még báró Nikolics János, Csávós Ignác és Dániel Pál társulati tagok megválasztván, az ék megérőített választmány a kölcsön-üzletnek minél kedvezőbb feltételek és rövidebb idő alatt leendő megkötésére újból felhatalmazatik.

11. Előterjesztetik a jövő 1873-ik évi költségelőirányzat, mely tételként átvizsgálatvan:

a szükséglet 16.227,074 forinttal, a fedezet ellenben 2.066,337 frttal megállapítatik; és egyúttal a felveendő kölcsön 1873. évi járadékának fedezésére a bevallott összes árterület egységként 30 krral megterhelhetni rendeltetik azon utasítással, hogy netáni újabb árvek esetén a vízkárosultaktól a kivett járulékos beszedése az évben elmarad, azon községek és birtokosokra nézve pedig, kik 1872. évben elárasztva voltak, a befizetési határidő augusztus hó 1-ső napjára lézen kitűzendő.

12. Számos érdekeltek kérelmére határozatik:

hogy a helyzeti rajz, ó költségvetés, és ugy a jelen, valamint a jövő közgyűlések jegyzőkönyvei nyomtatásban az érdekelte községek, nagyobb földbirtokosok és hatóságoknak megküldendők. (Vége következik.)

A t. közönség köréből.*

Bánlak, november 8-án 1872.

T. szerkesztő úr!

Sokszor és sok helyütt olvastam „nép nevelés” felhívást: ad meg uram de mindjárt, mint azt a hajdani cigány mondá, — mert ugyan csak sajnos tapasztaltuk annak hiányát, — e hó 5-én Zichyfalván és 7-én Bánlakon tartá meg báró Döry Ödön úr ő méltósága elnökle alatt, köztisztelő és szeretetben álló szolgabíránk Mihutinovich Sándor úr, mint küldöttségi tag közbenjöttével, a Zichyfalvi kerület községek küldötteivel a községi orvosok felállítására tárgyalási értekezletet, — de sajnos, az általános tiszteletben részesülő elnök úr buzdító, szép szavai, meggyőző hatóan érvei elhangoztak a pusztaban, megtört az önzőség, nevelés hiány és érzéketlenség. Különösen a németek tüntették ki magukat azzal, a kinek orvos kell, fizese maga, — a szerbek és románok csak szegénységüket és fizetési képtelenségüket hozzák fel, de miután egymást kihallgatták, elfogadták egymás véleményét, és határozattal emelék: nem kell orvos, újlag egy bizonyíték, mely szépen megtudnák a nemzetiségek egymás mellett férni a hamisan felfogott érdekek mellett is egy uton jární, — valamint, hogy az önkormányzat ily népnél annyit jelent, mint ne adj kést a gyermek kezébe.

Még egy igen szép jelenet adta elő magát Bánlakon. Ugyan is egy román atyafi, az értekezlet befejezte után, azon indítványt nyújtott elő, hogy miután Bánlakon a halotti kémmellett egy borbély bízott meg, és az történetesen német ajkú, mozdítassék el, és helyébe egy román a templomi személyzetből állítsassék fel. — Erre tisztelt szolgabíránk, kifejtve, hogy ezen halotti kémmellett állomása némi szakismeretet igényel, — mi a templomi személyzetben semmi esetre sem található fel csak annyira sem, mint a borbélyban, ily állomáson pedig hol szakismeret szükségeltetik, a nemzetiség tekintetbe nem vehető, annál is inkább, mert sem román sem német, hanem szakértő állított fel. — meddig fog még ezen szerencsétlen ország részben az ember értéke a nemzetiség szerint megbírálni? S. B.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Zsombolya, november 9-én.

Tisztelt Szerkesztő úr!

Folyó hó 7-én Zsombolya mezővárosában lélekemelő, örömmel népeztünk tanúi. E nap által száradok mulasztása lett pótolva. E nap nyitott meg ünnepélyesen az ott alapított állami polgári iskola. Az öröm öszinte és benső volt, mert jelen eseményt égető hiányt, szükségét pótol, az iskola felállítását országos érdek sürgette és parancsolta! Hogy mily égetően szükséges volt egy magyar közép iskola felállítására Torontálban, azt Várnay Imre zsombolyai ügyvéd, a „Reform” 341/1871 számában szakavatott tollal kifejtette. Csakugyan a roppant terjedelmű Torontálmezei népnevelésével, különösen, a hazafias irányulva senki sem gondolt semmit sem; pedig különösen a volt uralkodó rendnek, a 48. élt mindenható nemeseknek lett volna feladata, az értelmiség és különösen, magyar elemben oly szegény Torontálban az értelmiséget, magyarságot fejleszteni. Hazafiai kötelességük parancsolta ezt, különösen oly korban, midőn a kormány inkább azon dolgozott, hogy a magyar elem közt az értelmiség ne fejlődjék, azt legalább nem mozdította elő! Fájdalom a dús gazdag nemesség

hivatását nem fogta fel, foglalkozott földműveléssel, lötenyészéssel, marhatenyésztéssel, de népneveléssel, különösen a magyar elem terjesztésével nem! Csak is így történet, hogy a magyar elem a nép köztök nem terjedt, hogy a francia teleptényeket nem ajkuká lettek, holott csekély áldozat mellett mind nyelvileg is magyarrá lettek volna, mert azzá lenni akartak, de nem volt iskola, hogy a nyelvet elsajátíthatták volna! közép iskola pedig egyetlen egy sem volt, a nép tehát és a kézműves osztály ha akarta is, nem taníthatá gyermekeit, nem lévén a roppant nagy megyében közép iskola!

E hiányon segített némileg a negyvenes években Beeskereken felállított, jelenleg négy osztályú kisgyűmnasium! De mi volt ez oly roppant népesség szükségletéhez képest? Azóta a korszakemléki léptekkel haladt előre, a magyar szellemű kiképzés és a magyar nyelv elsajátítása utáni vágy óriási mérvben növekedett a német ajkú lakosság közt, gyermekeit a vagyonosabbak tömegesen küldötték Kecskemét, Szegebre, áldozatot nem kíméltek, csak hogy gyermekeit nyelvileg is magyarokká tethessék! Ezen áradat leginkább érezhető volt Zsombolyán, Torontál legnagyobb német ajkú mezővárosában; lakóinak száma 8000; iparkodó, munkás és nézetéhez szívszón ragaszkodó nép, mely azonban egytől egyig rendületlen híve a hazának!

Szerencsére volt és van Zsombolyán egy maroknyi értelmiség, csupa fiatal férfi, kik érezve a kor szükségét és hazafiai kötelességüket, hozzá fogtak az óriási munkához. Zsombolyán egy közép iskolát létrehozni, semmiből, mert ők mint választott pályájok elején levők, vagyonnal nem rendelkeztek, lángoló hazaszeretők azonban akadályt nem ismertek. Felhasználtak mindent, mi a szent cél elérését biztosítja. Lélek emelő látvány volt küzdelmök. Felvilágosítani a magas kormányt, cselekvésre áldozatra bírni az értelmetlen népet, lelkesíteni és áldozatra bírni a vagyonosokat, megható látvány volt, midőn e bátor apostolok egyike Várnay Imre Zsombolyán tartott nagyszámú népgyűlésen lánglelkű szavaival a népet cselekvésre, áldozatra bírta! Küzdelmök évekig tartott, volt idő midőn már a bátor társulat a felozást kimondotta, reményét vesztve a begyűjtött pénzeket vissza adatta, szóval szép céljukról lemondottak, azonban alig értesült erről Várnay Imre, ki sulyos lábbaja következtében a felozlató gyűlésen részt nem vehetett, addig nem nyugodott, míg a társulatnak a község által választott elnöke Wiszkidenszky Gusztáv új gyűlést egyben nem hívott, ott meggyőző, biztató szavaival a csüggedőbe új életet öntött, a biztományt rábírta, hogy a felozlató határozatot megsemmisítette, és újra működni kezdett.

Míg ők idelent önjerejükből küzdöttek, addig a magas kormánytól közbenjárókul szerencsések voltak első ízben Huszár Imre, majd pedig új követüket Liphay Béla bárót és a megyei tanfelügyelő ns. Mennyei János urat megnyerni. Ezek, de különösen b. Liphay Béla úrnak szakadatlan közbenjárása által sikerült a magas kormány pártfogását is kinyerni. Ez uton végre a polgári iskola létre jött. A magas kormány magára vállalta a tanárok fizetését addig, míg ezt a község tenni képes lenne. Továbbá adott a községnek 15.000 frtyi kölcsönt, a község ezért az iskola épületét átadta, e helyett négy más elemi két-két osztályú iskolát állított fel. Egyesek pedig 10.000 frtot adtak a községnek a polgári iskola épület átengedése és a négy új elemi iskola felállítási költségeinek fedezésére.

A nagylelkű adakozók közt vannak 1. Csekonic János gróf 2000 frt.; 2. Bonnaz Sándor püspök 600 frt.; 3. Snúr Lipót kereskedő nejevel 500 frt.; 4. Csekonic Endre gróf 200 frt.; 5. Csekonic Zsuzsanna grófné 200 frt.; 6. Duffand György 200 frt.; 7. Hekler Antal gazdatiszt 200 frt.; 8. Wiszkidenszky Gusztáv ügyvéd 200 frt.; 9. Várnay Imre ügyvéd 200 frt.; 10. Manzin Lajos testvérek kereskedők 100 frt.; 11. Kaiser testvérek kereskedők 100 frt.; 12. Treisz Fulöp kereskedő 100 frt.; 13. Mihályfi Pál uradalmi tiszt 100 frt.; 14. Babcsányi János 100 frt.; 15. Cretier Adolf gyógyszerész 100 frt.; 16. Strosz E. 100 frt. Ezekon kívül sok mások, kiknek neveit nem tudhattuk meg.

Ily szívszók szakadatlan egyöntetű működés és áldozat készség gyümölcse az ünnepélyes isteni tisztelettel megnyitott polgári iskola. Az isteni tiszteletet főt. Nuszbaum Jakab helybeli esperes gyönyörű egyházi beszéddel végezte melyben a mindenható áldását kérte az új intézetre. Az isteni tisztelet végeztével ng. Mennyei János tanfelügyelő úr, a tanteremben egybe gyűlt díszes hallgatóság és a beirt 46 tanoncz jelenlétében beszédben előadta az iskola keletkezésének rövid történetét, köszönetét fejezte ki azok iránt, kik annak létrehozatalát elősegítették, végre bejelentette, hogy Liphay Béla báró képviselő úr az iskola számára több nagybecsű ajándékok telt. Utána ez iskola létrehozatala körül annyi érdemeket szerzett Várnay Imre ügyvéd úr emelkedett rövid beszédet tartott, melyben arra kérte a tanárokat és a növendékeket, hogy ernyedetlen szorgalmuk által, minél fényesebben valósítsák a célt, melynek elérésére az új iskola alapítva lett, hogy legyenek a szellemi felvirágzás és a magyar nyelv buzgó apostolai, és így fényes eredményt nyel bizonyítsák be az új iskola életre valósgát és szükséges voltát. Együttal kijelentette, hogy 100 o. é. frtyi alapítványt tesz, melynek kamatain évenként könyv veltessék és az év végével azon tanítványt adassék, ki szorgalma, jó erkölcsi viselete és a magyarnyelvbéli haladása által tanuló társai közt leginkább kitűnik.

E váratlan nemes nyilatkozat a jelenlevők részéről lelkes éjjenekkel fogadtatott.

Ezek után a tanfelügyelő úr az új iskola tanárait és helyiségeit mutatta be s ezzel az ünnepély véget ért.

Tudósításom hiányos lenne ha fel nem említeném azon buzgó hazafiak neveit, kik a polgári iskola létrehozatalában maradandó érdemet szereztek. Ezen urak Augustin Péter községi jegyző, Hausladen Ferencz volt községi bíró, Hetyei Kálmán uradalmi mérnök, Smidt Miklós zsombolyai polgár, Strosz Ernő orvos, Telbisz György takarékpénztári igazgató, Treisz Fulöp kereskedő, Wiszkidenszky Gusztáv ügyvéd. Ezen urak a már fentebb említettekkel együtt voltak azok, kik Torontálra nézve oly annyira fontos és végeredményében oly roppant horderejű közép iskolát létrehoztak és így a magyar nyelvnek, a szellemi fejlődésnek terjesztését, felvirágzását lehetségessé tették, önzelen, hazafiai müködésükért minden valódi hazafi elismerését vívták ki egyúttal azon nemes öntudatban nyerhetnek jutalmat, hogy honfiumi kötelességüket fényesen teljesítették!*)

HIRHARANG.

§ A városi képviselő választási napja f. é. november 23., 24. és 25-ik napjaira van kitűzve. A belvárosban 23-án tartatik meg, a többi nyolcz kerületben pedig 24-én, mindig reggeli 8 órakor kezdődven.

§ A lefolyt rendkívüli közgyűlés eredményét, több a lakosságot közelebbről érdeklő tárgy behatóbb tárgyalhatósága tekintetéből — jövő számunkban adjuk. Megjegyezzük egyelőre, hogy a fenfoglalt deficit fedezve s az inségi kölcsön folyóvá van téve.

* Torontálmezei e folyó hó 11-én tartott közgyűlése nem birt felmutatni valami érdekesebb mozzanatot. Ez alkalommal is az aggodalom foglalta el a bizottsági tagokat csupán, t. i. arra nézve, hogy mit csinálunk a 6508 forint deficittel. A tárgy már maga is olyan, hogy itt mindenféle tervezetet lehetett hallani, megyei finanszerlejnök szájából. Az akarat és tanácsból nincs, és nem is volt hiány. De ezek mellett csak ott leszünk holnap, ahol tegnap voltunk. A sok beszédnek végre még is az lett a vége, hogy feliránk az országgyűléshez, és a belügyministerhez, elpanaszolván előtük, hogy a mostani hiányos költségvetés mellett nem állhatunk fel s. a. t. Hogy mi lesz a felelet, azt hisszük, hogy nem lesz nehéz kitalálni. Szintén e tárgyban decz. első felében fog rendkívüli közgyűlés tartatni, a mikor az 1873. évi költségvetés is tárgyalatni fog.

* B. Majthényi László kir. biztos úr ő méltósága e napokban Beeskereken is meg fog jelenni. Óhajta várjuk.

* A városi tisztújítás, e sokat emlegetett „tengeri kigyó,” mint értesülünk, e hó végfelé okvetetlen meg fog tartatni; sok folyamodó öröme és nagy bánatára.

* Megjelent és szerkesztőségünkhez is beküldött „Eszerevételek Temesvár physiognomájának magyarosításához történelmi és régészeti alapon.” Felolvasta: Szentkláray Jenő, a „Délmagyarországi és történelmi és régészeti társulat” 1872. évi októberi választmányi gyűlésén. — Érdekes olvasmány és sok érdekes historiai adatot tartalmaz. Ajánljuk olvasóink becses figyelmébe.

* Mint értesülünk, az itteni szerb próta e napokban megjelent az egyik iskolában, hogy a tanítás és haladás mikénti menetéről meggyőződjenek. A tanító emiatt őt sértetgetni kezdé s annyira ment a tanító támadása a próta ellen, hogy tettelegességekre is került a dolog. Most törvény előtt állanak, de egyszersmind a kir. biztoshoz Ujvidékre is ment e tárgyban jelentés. Hogy férhetnének meg békeségben ezek az emberek mivelünk, mikor egymást is annyira szeretik, hogy csupán szeretetből fojtogalják is egymást.

§ Az éjjeli betörések napirenden vannak elannyira, hogy alig van éj, melyen 8—10 kisebb rendű betörés véghez ne vitetnek. Úgy látszik, hogy ily egészen szervezett bandák léteznek, melyek aztán nappal időtöltésből zsebmetszéssel foglalkoznak. Ilyen zsebmetsző czéhet sikerült igen tisztelt s ügybuzgó polgártársunknak Rósa Ignác kereskedőnek elfogni. — Rósa úr ugyanis hosszabb idő óta figyelemmel kísért egy cigány zsebmetsző társulatot, melytől mult heti vásár alkalmával figyelő üldözöbe vett; mit azonban a t. czéh hihetőleg észrevevén felette szórakozott viselkedet mutatva szétoszlott — Rósa úr időközben a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló asszony közé tolvakodva, az egyiket félrelökte s a másik zsebéből a pénzt ügyesen kicsente. A boszuló nemes azonban a takarékbankba hivatván — az ablakból figyelte meg a tolvaj urakat. — S csakugyan néhány perc múlva egy zsebmetsző két egymás mellett szorosan álló

2733. sz. 1872.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Dávid Adolf kérelmére a tör.-becsei 251. sz. tjkben 318. és 319. részlet és 240 ösz. szám alatt felvett 488 ft. 66 kr. o. é. becsült ház és háztérnek bírói árverés útján leendő eladása elrendeltetett, ennek a helyszínén illetőleg a török-becsei községhezánál eszközölésére az első árverés határideje 1872. évi **december 16-ik**, a második pedig 1873. évi **január 16-ik** napjára, mindig délelőtti 10 órára tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsértéknek 8% bánatpénzzel letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentésük be; ellenkező esetben képviseltesük végett gondnok fog kinevezetni; végre

Felhívtnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a perrend 466. §. értelmében e hirdetés közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Kelt a n.-beckereki királyi törvényszék telekkönyvi osztályának N.-Beckereken, 1872-ik évi szeptember 28-án tartott ülésében.

2734. sz. 1872.

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Drapos Pál kérelmére Joanovits Grubits Namunak tör.-becsei 403. számú tjkben 393. ösz.-sz. a. felvett, 1135 ft. o. é. kikiáltási árban szolgáló házból álló ingatlan vagyonnak bírói árverés útján leendő eladása elrendeltetett, ennek a helyszínén illetőleg Török-Becse községhezánál eszközölésére az első árverés határideje 1872. évi **december 17-ik**, a második pedig 1873. évi **január 17-ik** napjára, mindig délelőtti 10 órára tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzzel letenni a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentésük be; ellenkező esetben képviseltesük végett gondnok fog kinevezetni, végre

Felhívtnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a perrend 466. §. értelmében e hirdetés közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Az árverés foganatosítására a tör.-becsei kir. járásbíróióság megkeresetik.

Kelt a nagy-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának Nagy-Beckereken, 1872. évi november 9-én tartott ülésében.

2139. sz. v. 1872.

Czimbejegyzés.

A n.-beckereki e. f. kir. törvényszék váltóosztályánál 1872. évi Május 15-én a kereskedelmi egyéni cégek jegyzékébe bekebelezetett „A. F. Kokits” cégbirtokos Kokits Sándor Ferencz N.-Beckereken.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszéknek 1872. évi július 1-én tartott váltóüléséből.

Várad Mihály,
királyi törvényszéki elnök.

2138. sz. v. 1872.

Czimbejegyzés.

A n.-beckereki e. f. kir. törvényszéknek 1872. évi Május 18-án a kereskedelmi társas cégek jegyzékébe bekebelezetett „Szárcaer Spar- und Vorschuss-Verein” részvénytársaság, alapul az 1871. augusztus 13-án létrejött szerződésen, cégvezetésre Busing Lajos igazgató. Hesz N., Bambach János, Busch János, Belgran János, Kaufmann István, Dieser Lőrincz és Karg Magnus választmányi tagok jogosult.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék váltó-osztályának 1872. évi június 1-én tartott váltóüléséből.

Várad Mihály,
királyi törvényszéki elnök.

3246. sz.

Hirdetmény.

A n.-beckereki város községi képviselőtestület választás alá eső tagjainak megválasztására gróf Bethlen József, Torontálmegye alispán, mint választási elnök úr ő méltóságának e folyó évi November 13-án, kelt 7332. számú rendeletével határnapokul folyó évi **november 23., 24. és 25-ik** napjai kintzvetvén, a választó közönségnek ezennel tudomására hozatik: hogy a választás a belvárosban mint III-ik választó kerületben folyó évi **november 23-ik** a többi nyolc választó kerületben pedig ugyan e hó **24-ik** napján mindig reggeli 8 órakor kezdve, esti 6 óráig fog megtartatni, és hogy ezen határidőn túl szavazatok el nem fogadtatnak.

És minthogy a választói joggal bíró kiskorúakat és gondnokság alattiakat, a gyám, illetőleg gondnok, a nőket, testületeket, intézeteket, társulatokat és cégeket, a meghatalmazott képviseli a választásnál, ennél fogva figyelmeztetnek ezen képviselőket, hogy az illetők választói jogait csak is a gyámi és gondnoki rendelkezéseik, illetőleg meghatalmazványaik előmutatásával a választásnál gyakorolhatják.

Végre felhívtnak mindazon választók, a kiknek a választói igazolvány folyó évi **november 20-ik** napjáig netán kézbesítve nem lenne, hogy e miatt az alulírottéhoz személyesen forduljanak.

Kelt N.-Beckereken, 1872. évi nov. 13-ik napján.

Jovánovits Péter,
város bíró.

185. sz. b. v.

Hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó ezennel közzé teszi: hogy a török-becsei kir. járásbíróióság 1872. évi 1644. polg. számú végzése következtében alperes Vaszcisin Nesztor beodraki lakosnál, felperesné Batányesev Krisztina beodraki lakosnő részére, 395 ft. követelés kielégítésére tehene, lovak, ser-

tések, birkák és 80 p. m. csöves kukuriczából álló ingóságok, beodraki községben 1872. évi október 25-ik napján bíróilag lefoglaltattak, s 427 fira becsültettek. Ennek következtében a polg. tk. rdt. 464. §-ához képest mindazok, kik tulajdoni, vagy elsőbbségi jogot vélnék érvényesíthetni, ezennel felhívtnak: hogy ugy a foglaltat mint a végrehajtást szenvedett fél ellen együttesen intézendő kereseteiket, a jelen hirdetésnek a „Torontál” című lapban történt harmadszori, vagyis utolsó közlésétől számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentéseiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtónál, a törvény rendes útján leendő elintéztetés végett annál bizonyosabban beadják, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Török-Becsen, 1872. évi Október 25-ik napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

266. sz. b. v.

Hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó ezennel közzé teszi: hogy a török-becsei kir. járásbíróióság 1872. évi 2130. polg. számú végzése következtében alperesek Sorger Samu és neje Beltinél, Rozenberg József török-becsei lakos részére, 600 ft. követelés biztosítására különféle butorzatokból álló ingóságok, t.-becsei mezővárosában 1872. október 31-ik napján bíróilag lefoglaltattak, s 741 fira becsültettek. Ennek következtében a polg. tk. rdt. 464. §. képest mindazok kik tulajdoni, vagy elsőbbségi jogot vélnék érvényesíthetni, ezennel felhívtnak: hogy ugy a foglaltat mint a végrehajtást szenvedett fél ellen együttesen intézendő kereseteiket a jelen hirdetésnek a „Torontál” című lapban történt harmadszori vagyis utolsó közlésétől számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentéseiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulirt végrehajtónál, a törvény rendes útján leendő elintéztetés végett annál bizonyosabban beadják, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Tör.-Beccsen, 1872. évi november 7-ik napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

Egy tanonc vagy gyakornok

a „fekete kakas” című fűszer-, anyak- és festék kereskedésben felvétetik

Tóth Károly,
azelőtt Haidegger A.

(3¹)

Helyiség változtatás.

Alulirt tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy

könyvkötői műhelyét

November 1-től Kölsch úr házából Haidegger asszonyság házába,
általellenbe a **Staits** féle háztól, átteszi.

Köszönvén egyuttal az eddigi bizalmat, reményli hogy a jövőben is kegyes pártfogásukban részeltetik,

a hol is **egy tanonc** felvétetik.

AMBRÓZY EDE,
könyvkötő.

(3¹)

Hirdetmény.

Az intézetünk által kiállított és már lejárt záloglevelek birtokosai, zálogaiknak a nyert előlegek, illetőleg kölcsönök és a hátralékos kamatok az intézet pénztáránál késedelem nélküli lefizetése mellett kiváltására vagy a meghosszabbításnak kieszközölésére ezennel felszólíttatnak, minthogy ennek nem teljesítése esetében az illető zálogok eladatni fognak.

Egyidejűleg pedig a **780, 784, 786, 791, 800, 831, 846, 858, 859, 888, 898, 907, 912, 913, 941, 944, 945, 950, 951, 954, 975, 984, 985, 988, 995, 997, 1002, 1021, 1025, 1026, 1035, 1036, 1038, 1039, 1049, 1050, 1054, 1062, 1073, 1082, 1087, 1092, 1091, 1097, 1101, 1122, 1125.** számú záloglevelek mellett, az intézetnek átadott különféle arany- és ezüstneműekből álló zálogok, az intézet nagy termében tartandó nyilvános árverezése a mennyiben 1872. évi November 30-ik napjáig sem ki nem váltatnának, sem a hosszabbítás nem eszközöltetnék, 1872. évi **December 1-ső** napjára, azaz Vasárnap délelőtti 10 órára, már most ki-tüzetik, és ahhoz venni szándékozók meghívtnak.

Kelt Nagy-Beckereken, 1872. évi November 13-án.

A „Torontálmegyei takaré- és hitelbank”

azelőtt:

„Torontálmegyei takarékpénztár” igazgatósága.

(3¹)